

קצת פרטים אישיים: חייל בכריגה היהודית בחזיתות אירופה. איש לחי' ומפורצי דרך הגי' פים לירושלים הנצורה (נודע נשוב ודבר כזכיות עבר, אימתי הם תופשים לגבי נאשם ואימתי אינם תורמים). ופרטים אישיים עוד יותר: מועל מאפריה, נשוי ואב לשלושה ילדים, השפוערת בהם היא בת חמש ונולדה כבר בשבת אביה בבית הסתר והשירה איראלה על שם לוחמת תורת ישראל אשר נשלה בירושלים. ואיראלה בת המשב כבר יודעת שגביה שרוב כביית הסתר גם אם אינה תופשת עדיין את הסיבות, אך היא רוצה ללכת אל אבא, אשר "מבטיח ואינו מקיים" מבטיח בת כביקור מעט מעט ויבוא וינחם ואינו בא". הבת הגדולה, פנינה בת תשע, גונחה לורת הבאק על שפורר אביה במלוא ההכרה בהתנהגותה על בקשות החנינה נגד רצון אביה והבן אברהם בן השבע, רק חזיר ושואל את אמו מדי פעם כשבו: מביית הסתר: אמה, נכון שאבא לא הרג את קסטנר? נכון שגם לא בלתי אחריים להרוג את קסטנר?

הרקע האישי, ואלה הלידים אשר ישבו השוכן על מרגלות שפרו של הר המשפטים אשר טרב — תוך "כריטי" מורמטלי טוב — לקבל את פני המבקשים. ופרטים אלה לא הובאו כדי שימששו טעמי מצויים שופטים אפתיים בעלי משפחה וילדים תמים ורועים את אבא ואין כתי סביה מספקת לשחרורם, אם אכן שופטים כמה. פרטים אלה הובאו כדי לחזק את הטיעונים האחרים לשחרור וכדי להוסיף הסבר אל לעמיתיו ואל בניו. מנגק אשר מסר ב לבקש חנינה כבישרת וסא נוען שינו לא היה במעשה, סטריב למרת, הדם השותה מלבד ליהודי וליו, ולהוסיף הסבר, למת אשתו והולדה הגדולה בכל זאת מבקשים את החנינה למרות זקקת האב באוני הילדים: אינו רוצה חנינה שפוערשה כי אביכם הרג את קסטנר.

ולאחר פרטים אישיים אלה קצת תזכורת על עצם הפרשה, אשר ודאי נשכחה מלב דברים בצר ביתניים עברו עלינו שעות של משפ' טים וינדונים אחרים — גם מעבר למשפט אשכנזי-איממן — משפט מרגלים ונדונים בעמא ומרינות, משפט מועלים בכספי הצבוא, משפט רצח על רקע מילי, על רקע אינטרס אישי, ואחר מטעמי הסיכחה תן הוא שמאזרי יוסף לא שיער — ואולי גם לא היה רוצה, על

הנינה למנהל

מאת ד"ר ישראל אלדד

יוסף מנגק לא עצמ ורא' נזמד שום גוף לא מלוי לא סמוי אשר יחלם את מחלתה בין המחלת ציפוק רצח קסטנר אך רצחו, בין המחלת שחרורו אם אכן עלילה דם היא שהעלילו עליו, כשעונה, וקצתה הבחתי פוסקה, ולא מקרה בודד הוא זה — אם כי מועזע בתרואותיו — שאדם אשר אין גוף שיתבצץ להגנתו, אבוד הוא במדינת הקבוצות המאורגנות כאן, גוף כפי שגמגא למשל מאחורי אהרן בן אשר נידון על שיתוף פעולה עם מרגלים. הן נמצאה מפלה גדולה בישראל המסתחלת אוהו כגיבור משה, ויארט מדי: ודאי שגם אהרן בן טוען כי הוא חף משום ומפלגתו טוענת שבית דין טעה בשיקוליו, אף על פי שארחה מפים אינה מוכנה להניח שגם בנינו מנגק יכול היה בית הדין לטעות בשיקוליו. זו אפשרות רק לגבי אהרן בן הטוען לברשם ולנשש המצומצמת. אך ישנן בעיה אחר גדול מלכנס: יש הבלג אם כי מנגק נבנה אדם הנאשם בהשתתפות כהריגת רודולף קסטנר, או אם נהגה מן הספק אדם הנאשם בכניעה עם סוכנים ירם. אך מכיוון שאין מאחורי יוסף מנגק שום גוף צבאי, אף לא מפלה גדולה אחרת הייתה מקבוצות קרובות עלילת הדם במשפט ארלוזורוב, נשכחה למרת, נשכח הנידון הודיע בכריזתו מן התא אל ההלל הריי.

ועל כן הצורך בתזכורת קצרה: מי שמשפטים היום כשר משפטים, דב יוסף, ואו שר מסחר והעשייה, תבע מאחד מפקדיו, רודולף קסטנר, שיתורו עצמו מהאשמה שאיש בשם מילכאל שיהרנאל האשימו, כי שיתף פעולה עם אייכמן, והו היה משד דב יוסף מעולה טוב וצודק כמובן וילא משוא פנים, כי אכן לא יכול לשפוט כפקיד בישראל אדם שאשמה כזאת תלויה על ראשו, סוף סוף אנחנו עדיין, לא רגומיה מערביית למרות היהודית עמה. אלא שד יוסף לא שיער — ואולי גם לא היה רוצה, על

לוצדוק את מעשהו ציפוק מוסרי, שהרי בכל משפט אף לא ניסה לטעון שהוא לא לוקם קסטנר אך נקמת עברו בבודשטש, משמע לא ניסה אף להפוך עצמו לגיבור לאומי, נוקם נקמת עמו. ובאיןו לקלות על בן־טובים הוא מפתח את שותפו של: ברא ונרצח את קסטנר... ואחרו צעיר נעשה לעדמהלך נגד יוסף מנגק וטוען שמנגק שיתף אחר לרצוח את קסטנר. וכאשר אין דין ישראל תופש אצולו, המחייב שני עדים דיניי נפשות, ואפילו הופשע עצמו כשר לעדות, הספק בית הדין בעדות מסייעת של אינה אקרה שנמטר באמת או בספק, זמן רב לפני כן על ידי מנגק לאקשיון. ועל פי זה, שמעט כביקור על פי טיעוניו של אקשיון — הורשע יוסף מנגק ונידון, והוא ממשך בלי הרף לצעוק: אני חף ממשע, ואין בו סימן כלשהו לחינוך לחי' אשר הצד המדיני במעשה זה, עיקר שיתוף על קבלת אחריות במעשה אחר על כן, כי שו עוז נשאלו בכתוב מכתבים, העורכים ביקורת הצנורה ובו הטענה כי אכן קסטנר בוגד היה, אלא שכל הויא, לא יוסף מנגק שלח את הרצוחים.

הספק יתן, ולא יכנס למרטי המשך, כיצד מצאו עצמם שני הרוצחים בפועל: שהורו במעשה בכלא הלימונד בתנאים של חצי־נסיון, כמנהלי כזרזה בחוף, כאמנים ויטארוונים, כנבדים אור חיים, בתאים עם רדיא, אל מול הגוי הכליאה החמורים על יוסף מנגק — מימן לזמן הוא וזקק וקצתי וזקקת לרדיו באוני בית־הדין הגבוה לצדק.

והיה הפרשה מצד עובדתי ללא כל תוספת השערעור, לפי מה אירן. ועל רקע זה המנייה כאן: שחררו את יוסף מנגק לאחר חמש וחצי שנים של כליאה וזקקה.

שחררו — כלשון רבים. פי רבים הם הגור מים אשר בידם לעשות. היועץ המשפטי אמנם יכול לטעון שהתנגדות אין כבוד מסוהו. במשפט חזר יש בחובות לפחות, אך רק אם תתגלגלה. עובדות חרשיות, שהפילו שר בדי חוסר שיו ושלל מינימטלי לקום

הנינה למנהל

מל עוד שוחק ומשתוק הרוצח עצמו, אין עובדות חדשות ועל פי החוק הקיים, הספיקים זה כבוד. אמנם היה ערעור עיוני מצד המשפטן החתוק ידיון במאמר שפרסם בכמה משפטיים, ערעור על כוח העדותיות במשפט זה, ביהוד על התקבלותו, אך זה נשאר דעת יתה ונבראה לא טעם מספיק לערעור מורמטלי.

שר המשפטים חייב לחוות דעתו או להמליץ, חוות דעתו או המלצתו של שר המשפטים אינה מערערת לידיעה פומבית, ולא דב יוסף האיש הניתן להשפוע ולריכז, ויש וירשים אם זה לפגם ויש וירשים את זה לשבח. אולם הבר אחר בעת שיקולי הניה ודאי שראשי אפילו איש כמורו להביא בחשבון:

לא היתה וודאות מוחלטת אצל שופטים בשלבים השונים לגבי חלקו של יוסף מנגק. מסקי הדיון לא היה פה אחד והיו שופטים נמוכים וגבוהים שרי ביקשו לזכות את מנגק בן הספק, ודין מאסר עליוס כאן כמעט כדיון מסקדיון מות והרס מפורש, ואיכסה בכל זאת גידון והישע על סמך עדות הרוצח. כמעט אך ורק על סמך עדות הרוצח מהטיפוס החולני הזה: ואם ש משפטים חייב לקבל מסקדיון של רוב השופטים, עדיין יכול הוא למצוא אסמכתא בדעת-המיעוט ובצד שבטספ, כדי להמליץ על חנינה, שהיא מסוכנתו של הנשיא מלבד.

ובית הנשיא — בית הנשיא ודאי שהוא ראשי להביא בחשבון וימוקים המוגנים כשמעו אלה ושלושה לדים מתחננים, גם אם אין בית דין כולל מתחננה שב. אולם בית הנשיא מבטולית הסחד המאמי לא רק דרשאי פי גם חייב להביא בחשבון את אותם הספקות אשר כרסמו בלבבות אי־אלה שופטים לגבי אשמתו של מנגק. בית הנשיא חייב לשמוע לא רק לזקקת ילדים פי אלא לזקקת אדם הנוקע כרוד במשך חמש וחצי שנים: אני נתן ממשע, ואם זקקה או מלוה כן ללים ועל שניהם מתחשבת הספקות המשפטיים

בראשית הדברים את עובדות חייו של יוסף מנגק כלוחם בשדות הקרב נגד הנאצים, שבודת המלחמה נגד הבריטים ובחזית הערבית, אם הפי לנו מעשיו אלה בכסיס נוסף לשחרורו ותנינתו, הרי כאן זה מותר המחיל בהחלט, שהרי גם לפי כתב האישום והתרהעה, לא נעשה המעשה בקסטנר לשם ריווח אישי או נקמת אישית, העושים בצדק או שלא בצדק, ולגבי שיקול זה אין זה מסריע, סבורים היו כי מעשה לאומי הוא במקרה כזה מותר מחלט להצביע על פער להותי על משפט ונידון ו אשר לא הו א פי אם לרדיו מבקשים חנינה, כשיקול מסייע, ואחר הנשיא?

לא, הנשיא הוא כמובן המוסד העליון והבלתי חלו בנינו זה של מתן חנינה — ואף על פי כן:

אף על פי כן, אם ישנו גורם נוסף, מאלה שכחונתם אינה יודעת רביבים, אשר הצליח לפני תפישת אייממן ולמני מצאת וסילתא להוביח את כשרותו במצאו במהירות הבוק את רוצחי קסטנר, אך ישנו גורם נוסף זה ודעה לו כלשהו בנינו? יש שחרורו מנגק, טוב כי יעשה גם הוא לסיכום ולחיסול ולסגירת הפרשה כולה על ידי שחרורו של מנגק אל לפחות על ידי השתערבות ואר מניעת שחרורו. אם הוי לו לברוט זה חשבונו, כבר סולק, אם דאב לבו ושחת דם על מות קסטנר, ודאי כבר גלדלו המציעי. ספק אם יש לו ענין במנגק ופינוי משפתו. ספק אם צנח תועלת למישהו מערעור עצביו של אדם שאינו כושל לענון: אני קראן שא בנינו זה, וספק אם גורם זה עוד חושש למתחרה מנגק, ואם הוא דואק זקוק למתחרה, הן זו כבר ניתנה גימ' ברומט, "שויון", שמנגק ודאי אינו קשור בה ילדו רק בגלל היותו לא־מסור.

באנו גורם זה לאימ: די, גם אתם: שחררו את מנגק ושחררו עצמכם מפרשה זו. ובאנו ינאי, החליטם אתה כינוי של יוסף מנגק מימי המתחרה והאשים בהם מצאתי אותי, שם הגיע שליח מיוחד ודחוף מישראל לגליל למצוא באוני נוען למשימה קשה, והוא ינא — באוני ינא:

שמוע על עצביון דך עברך הגדול, וגם אם נגד רצוני — חתוך אל תסרע למען לדין, וסוף האמת נצאת לאור, אתה שוב מבטא בינים שכתה הריים קשים מאור, וגם אם לא כל ירושלים שחררה, טוב פי חלקה שוחרר וממטה כסיס לשחרור כולה. על כן, ינאי, שמוע על עצבונך על עצבונך למסן לדין המסתולות אלה: